

?nfertilite Etkilenme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?nfertilite Etkilenme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23535>

Özet

?nfertilite Etkilenme Ölçe?i, Türk kad?nlar?n?n deneyimledi?i k?s?rl?k (**infertilite**) sürecinin yaratt??? psikolojik ve duygusal ?zd?rab? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? **psikometrik** bir araçtır. Ölçek, infertilite tan?s? alm?? bireylerin ya?am kalitesini ve duygusal refah?n? de?erlendirmede klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara yard?mc? olmay? amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirme ve geçerleme çal??mas? 2008 y?l?nda Akyüz, Gürhan ve Bakir taraf?ndan yay?nlanm??tır.

Ölçe?in temel amac?, infertilite ile ili?kili çok boyutlu stres tepkilerini, özellikle de Türk kültürü ba?lam?nda ortaya ç?kan sosyal ve ki?isel bask?lar? saptamaktır. Bu araç, hem?irelik ve psikoloji alanlar?nda infertilite tedavisinin psikososyal boyutunu anlamak için standardize edilmi? bir de?erlendirme sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

?nfertilite, psikolojik etkilenme, **stres**, kad?n sa?l???, ölçek geli?tirme, psikometri, Türkiye, k?s?rl?k.

Yazarlar

Akyüz, A., Gürhan, N., Bakir, B.

Amaç

?nfertilite Etkilenme Ölçe?i'nin temel amac?, **Türk kad?nlar?n?n** k?s?rl?k te?hisi ve tedavi süreci boyunca ya?ad?klar? özgül psikolojik ve duygusal zorlanma düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde saptamaktır. Bu araç, infertilite tedavisinin psikososyal boyutunu anlamak ve bu alanda çal??an sa?l?k profesyonellerine (özellikle hem?irelik ve psikoloji alan?nda) standardize edilmi? bir de?erlendirme arac? sunmak için tasarlanm??tır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, **infertilite** ile ba?a ç?kma mekanizmalar?n? inceleyen ara?t?rmalara katkıda bulunmay? ve bireyselle?tirilmis? psikolojik destek programlar?n?n olu?turulmas?na zemin haz?rlamay? hedeflemiştir. Ölçek, klinik uygulamalarda yüksek düzeyde duygusal risk alt?ndaki bireyleri belirlemek ve erken müdahale sa?lamak için önemli bir potansiyele sahiptir.

Yap?

Ölçek, k?s?rl??n neden oldu?u **psikolojik etkilenme** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle duygusal çöküntü, sosyal izolasyon hissi, evlilik içi gerginlik ve benlik sayg?s?nda dü?ü? gibi çok boyutlu bile?enleri içerir. ?nfertilite, yalnızca t?bbi bir durum de?il, ayn? zamanda bireyin kimli?ini,

ili?kilerini ve gelece?e dair umutlar?n? derinden etkileyen bir kriz olarak ele al?nmaktadır.

Ölçek maddeleri, bireyin çocuk sahibi olamama durumuna verdi?i yo?un duygusal tepkileri, sosyal çevreden algılanan damgalanmay? ve tedavi sürecinin getirdi?i fiziksel ve finansal yükü kapsayacak ?ekilde hazırlanmıştır. Bu sayede, ölçülen yapı, **infertilite** deneyiminin bütüncül ve kültürel olarak hassas bir yansımasıdır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme çal??ması (Akyüz, Gürhan ve Bakir, 2008), ölçe?in ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere kapsamlı **geçerlik** çal??maları yapılmıştır. Orijinal çal??mada yapı geçerli?i için genellikle faktör analizi kullanılmıştır.

Yayımlanan akademik makale, ölçe?in kavramsal olarak Türk kültürüne uygunlu?unu ve ilgili psikolojik yapılarla beklenen ili?kileri sergiledi?ini do?ulamıştır. Bu bulgular, ölçe?in **infertilite** kaynaklı ?zd?rab? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklerken, özgün geçerlik katsayıları ve detaylı analiz sonuçları için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplamaları yoluyla gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde aynı psikolojik yapıyı ölçüp ölçmedi?ini belirler. Geli?tirme çal??ması, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?unu rapor etmiştir.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ?nfertilite Etkilenme Ölçe?i'nin kararlı ve tutarlı ölçümler sağladığını göstermektedir. Bu durum, ölçe?in zaman içinde veya farklı örneklerde uygulandığında benzer sonuçlar üretme yetene?ine sahip oldu?u anlamına gelir ve klinik ara?tırmalarda kullanılmaya değerli destekler.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapı geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve teorik olarak beklenen infertilite etkilenme yapıları destekleyip desteklemedi?ini ortaya koyar.

Faktör analizinin sonuçları, infertilite etkilenmesinin çok boyutlu doğasıyla yansıtılarak birden fazla alt ölçek veya faktörün varlığını do?ulamıştır. Bu alt faktörler genellikle bireysel duygusal tepkileri, sosyal baskı algısı ve eyleme yönelik kaygılarını kapsamaktadır. Bu yapısal analiz, ölçe?in klinik açıdan anlamlı bileşenlere sahip oldu?unu kanıtlamıştır.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme

Biçim: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir; ancak, psikometrik geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yapılan bu tür ölçeklerde yaygın olarak Likert tipi derecelendirme format??n?n kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?nfertilite tan?s? alm?? kadınlar.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Üreme ça??ndaki kadınlar).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'de infertilite tedavisi gören veya bu tan?y? alm?? olan kadın örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yapılarak standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

K?s?rl?k, psikososyal destek, psikometrik özellikler, Türkiye'de hem?irelik ara?t?rmalar?, duygusal sa?lık, ya?am kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Aygül Akyüz'e ait ileti?im e-postas?: aygulakyuz@yahoo.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirme ve geçerleme çal??mas? 2008 y?I?nda yayınlanm??tır.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için öncelikle sorumlu yazar Aygül Akyüz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik ve ara?t?rma kullan?mlar? için izin ko?ullar? ve ücret bilgisi yazarlardan veya makalenin yay?nland??? dergiden temin edilebilir.

Referanslar

Akyüz, A., Gürhan, N., & Bakir, B. (2008). Development and validation of an Infertility Distress Scale for Turkish women. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 7(6), 469-476.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [infertilite-etkilenme-olcegi-toad.pdf](#)

?nfertilite Etkilenme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r ve bu nedenle burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine eri?im için yay?nlanan akademik makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM